

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС

Навчальної дисципліни
Міжкультурна комунікація
на 2022-2023 навчальний рік

Курс семестр вивчення	2 курс 3 семестр
Освітня програма/спеціалізація	035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша-англійська»
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБНПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь вчене звання,
посада

Стеценко Володимир Валерійович

К.С.Н.

доцент кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+38-050-693-54-36
Електронна адреса	vladimirfun@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.im.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Дисципліна «Міжкультурна комунікація» має професійно-орієнтований характер і є складником підготовки майбутніх фахівців-філологів. Вона має забезпечити формування у студентів лінгвістичної, соціолінгвістичної та прагматичної компетенції з орієнтацією на майбутню професійну діяльність для спілкування в сучасному плюрилінгвальному та плюрикультурному середовищі. Вона має ознайомити студентів з процесом перекладу, навчити розрізняти на основі іноземних текстів їх стилістичні особливості та способи відтворення у перекладі, сформувати навички спостереження за мовним матеріалом, навчити робити самостійні висновки, сприяти вмінню розпізнавати та пояснювати основні мовні явища на практичному матеріалі, допомогти оволодіти прийомами забезпечення якості перекладу, сформувати навички опанування етнолінгвістичними засобами усної та письмово-мовленнєвої комунікативної компетенції та її адекватного двостороннього перекладу.
Тривалість	5 кредитів ЕКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції, практичні заняття, аудиторії, самостійна робота поза розкладом.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу у заняттях; виконання навчальних завдань; виконання індивідуальних і домашніх завдань; усна відповідь; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Наявність широких знань із практичного курсу ділової іноземної мови
Мова викладання	Українська, англійська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинено володіти здобувач
--------------------------------------	---

<p>ПР 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати своїх досліджень.</p>	<p>ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>
--	--

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі.</p> <p>ПР 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ПР 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.</p> <p>ПР 10. Збирати й систематизувати мовні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).</p> <p>ПР 11. Здійснювати науковий аналіз мовного й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.</p> <p>ПР 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної / недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <p>ПР 19. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення, інформаційні та довідкові ресурси з метою оптимізації якості виконання перекладацької діяльності.</p>	<p>ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>СК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.</p> <p>СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.</p> <p>СК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.</p> <p>СК 10. Здатність користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням, інформаційними та довідковими ресурсами з метою оптимізації якості виконання перекладацької діяльності.</p> <p>СК 11. Володіння тематичними й експертними знаннями з інших галузей.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
МОДУЛЬ 1		
1. Міжкультурна комунікація як наука й навчальна дисципліна	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Контрольні твори 1 Віршований переклад
2. Типи культур і міжкультурні комунікації.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Контрольні твори 2. Аналіз перекладів

3. Шляхи засвоєння іншої культури	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота	Контрольні справи 3. Аналіз перекладів
4. Картини світу і концептосфера нації	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Контрольні справи 4. Аналіз перекладів
5. Практичний аспект міжкультурної комунікації	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Контрольні справи 5. Аналіз перекладів Тексти для самостійного аналізу
6. Вербальна комунікація в процесі міжкультурної взаємодії	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота	Контрольні справи 6. Аналіз перекладів Тексти для самостійного опрацювання (перекладу)
7. Сутність вербальної комунікації.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота	Контрольні справи 7. Аналіз перекладів Тексти для самостійного опрацювання (перекладу)
8. Значення і смисл слова крізь призму міжкультурної комунікації.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота	Контрольні справи 8. Аналіз перекладів Тексти для самостійного аналізу
МОДУЛЬ 2		
1. Міжкультурні відмінності невербальних кодів комунікації	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Переклад комерційної документації, контрактів та угод. Тексти для перекладу
2. Міжкультурна взаємодія у процесі ділової комунікації	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Переклад фінансово-комерційної та юридичної документації. Тексти для перекладу
3. Міжкультурні конфлікти та шляхи їх подолання	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Контрольні справи. Аналіз перекладів Тексти для самостійного опрацювання (перекладу)
4. Результати міжкультурної комунікації. Мови і культури світу в єдності відмінностей	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Складання листів. (тестові завдання)

Інформаційні джерела

Основні

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Мовленнєва комунікація: підручник. [Текст] / С. Д. Абрамович, М. Ю. Чікарькова. – К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2013. – 464 с.
2. Грушевицкая Т. Г., Попков В. Д., Садохин А. П. Основы межкультурной коммуникации: учебник для вузов [Текст] / под. ред. А. П. Садохина. – М. ЮНИТИ–ДАНА, 2003. – 352 с.
3. Вязова Р. В. Філософські проблеми міжкультурної комунікації: навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / Р. В. Вязова. – Запоріжжя. : ЗНУ, 2012. – 97 с.
4. Кайдалова Л. Г., Пляка Л. В. Психологія спілкування: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / Л. Г. Кайдалова, Л. В. Пляка. – Х. : НФаУ, 2011. – 132 с.

5. Косенко Ю. В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. [Текст] / Ю. В. Косенко. – Суми. : Сумський державний університет, 2011. – 187 с.
6. Кручек В. А. Психолого–педагогічні основи міжособистісного спілкування: навч. посібник [Текст] / В. А. Кручек. – К. : ДАКККіМ, 2010. – 273 с.
7. Левицький А. Е., Борисенко Н. Д., Савчук І. І. Теорія міжкультурної комунікації: працюємо самостійно. Навч. посібник [для студентів ВНЗ] / А. Е. Левицький. – К. : Логос, 2011. – 127 с.
8. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація: навч. посіб. [Текст] / В. М. Манакін. – К. : ВЦ «Академія», 2012. – 288 с. (Серія «Альма–матер»).
9. Осовська Г. В. Комунікації в менеджменті: Курс лекцій / Г. В. Осовська. – К. : «Кондор», 2010. – 218 с.
10. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації [підручник для студ. напряму «Філологія» ВНЗ аспірантів, викл.] / О. О. Селіванова. – Черкаси. : Чабаненко Ю. А., 2011. – 350 с.

Додаткові

1. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації [Текст] / Ф. С. Бацевич. – К. : вид–во «Довіра», 2007. – 205 с.
2. Гриффін Э. Коммуникация: теории и практики [Текст] / Э. Гриффин; [пер. с англ. А. Науменко]. – М. : Изд–во Гуманитарный центр, 2015. – 688 с.
3. Гшвандтнер Г. Невербальные коммуникации в продажах: Технологии скрытого влияния на покупателей [Текст] / Г. Гшвандтнер; [пер. с англ. Н. Шрамкова]. – М. : Хорошая книга, 2010. – 256 с.
4. Донец П. Н. Основы общей теории межкультурной коммуникации: научный статус, понятийный аппарат, языковой и неязыковой аспекты, вопросы этики и дидактики [Текст] / П. Н. Донец. – Х. : Штрих, 2002. – 386 с.
5. Кочетков В. В. Деловые культуры в международном сотрудничестве [Текст] / В. В. Кочетков. – М. : Социум, 2002. – 366 с.
6. Кузнецова Е. В. Понимание коммуникации в гуманитарном знании [Текст] / Е. В. Кузнецова // Вестник Костромского государственного университета им. Н. А. Некрасова. – 2010. – Том. 16. – № 3. – С. 26–30.
7. Лебедева Н. М. Введение в этническую и кросс–культурную психологию: учебное пособие [Текст] / Н. М. Лебедева. – М. : Ключ, 1999. – 224 с.
8. Махній М. М. Етнопсихологія і міжкультурна комунікація [Текст] / М. М. Махній. – Чернігів. : Видавець Лозовий В. М., 2015 – 256 с.
9. Межкультурная коммуникация в условиях глобализации: учеб. пособ. [Текст] / В. С. Глаголев, Н. И. Бирюков, Н. Н. Зарубина, Т. В. Зюнова, А. Н. Самарин, М. В. Силантьева. – М. : Проспект, 2015.– 200 с.
10. Мерманн Э. Коммуникация и коммуникабельность. Практические рекомендации для открытой коммуникации [Текст] / Э. Мерманн; [науч. ред. А. А. Киселева; пер. с нем. Е. А. Высочина, А. В. Коченгина и др.]. – Х. : Из–во Гуманитарный Центр, 2015. – 260 с. (Серия: Коммуникация. Прикладная лингвистика).
11. Мясоедов С. П. Основы кросс–культурного менеджмента. Как вести бизнес с представителями других стран и культур: учеб. пособие. [Текст] / С. П. Мясоедов. М. : Дело АНХ, 2008. – 256 с.
12. Коптельцева Г. Межкультурная коммуникация. Теория и тренинг: учебно–методическое пособие [Текст] / Ю. Рот, Г. Коптельцева. – М. : Издательство: Юнити–Дана, 2012. – 223 с.
13. Персикова Т. Н. Межкультурная коммуникация и корпоративная культура [Текст] / Т. Н. Персикова. М. : Логос, 2004. – 224 с.
14. Симонова Л. М., Стровский Л.Е. Кросс–культурные взаимодействия в международном предпринимательстве. [Текст] / Л. М. Симонова, Л. Е. Стровский. – М. : Юнити–Дана, 2003. – 190 с.
15. Словарь по межкультурной коммуникации: понятия и персоналии [Текст] / В. Г. Зинченко, В. Г. Зусман, З. И. Кирнозе, Г. П. Рябов. – М. : Флинта: Наука, 2010. – 136 с.
16. Словарь терминов межкультурной коммуникации [Текст] / И. Н. Жукова, М. Г. Лебедько, З. Г. Прошина, Н. Г. Юзефович; [под. ред. М. Г. Лебедько и З. Г. Прошиной]. – М. : ФЛИНТА: Наука, 2013. – 632 с.
17. Терборн Г. Мультикультурные общества [Текст] / Г. Терборн // Социологическое обозрение. – 2010. – Том 1, № 1. – С.49–55.
18. Чивилев А. А. Межличностная коммуникация как объект исследования [Текст] / А. А. Чивилев // Вестник Челябинской государственной академии культуры и искусства. – 2015. – №3 (43). – С. 46–49.
19. Хельд Д., Гольдблатт Д., Макгрю Э., Перратон Дж. Глобализация, культура и судьбы наций [Текст] / Д. Хельд, Д. Гольдблатт, Э. Макгрю, Жд. Перратон // Глобальные трансформации. Политика, экономика, культура; [пер. с англ. В. В. Сапова и др]. – М. : Праксис, 2004. – С. 386–441.
20. Шарков Ф. И. Коммуникология: основы теории коммуникации: учебник для бакалавров [Текст] / Ф. И. Шарков. – М. : Издательско–торговая корпорация «Дашков и К», 2013. – 488 с.

Електронні посібники

1. Азарова Ю. Мультикультуралізм і сучасні моделі міжкультурної комунікації / Ю. Азарова // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Культурологія. – 2016. – Вип. 17. – С. 13–19. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoakl_2016_17_5.
2. Алдошина М.В., Брусильцева Г.М. Крос–культурні комунікації в галузі туризму в умовах глобалізації / М.В. Алдошина, Г.М. Брусильцева // Бізнес–

Інформ. – 2014. – № 3. – С. 197 – 202.

3. Афоніна І. Ю. Стратегії комунікативної поведінки в професійно значущих ситуаціях міжкультурного спілкування / І. Ю. Афоніна // Теоретичні і прикладні проблеми психології. – 2013. – № 3. – С. 25–30. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tipp_2013_3_6.

4. Бойко О. Т. Невербальні засоби спілкування у системі міжкультурної комунікації у системі міжкультурної комунікації / О. Т. Бойко // Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Сер. : Філологічна. – 2012. – Вип. 23. – С. 14–15. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2012_23_7.

5. Гжешук В. Міжнародний менеджмент в національному стилі спілкування країн світу / В. Гжешук // Молодь і ринок. – 2014. – № 5. – С. 128–134.

– Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2014_5_30.

6. Дяченко, Тетяна Олексіївна. Організаційна культура: теорія і практика [Текст]: монографія / Т. О. Дяченко. – К.: Логос, 2012. – 323 с.

11. Коваленко, Геннадій Олександрович. Корпоративна культура сучасного підприємства [Текст]: навч. посіб. / Г. О. Коваленко, А. В. Остафійчук; Донбас. держ. машинобуд. акад. (ДДМА). – Краматорськ: ДДМА, 2011. – 132 с.

7. Колбіна Т. В. Сутність міжкультурної комунікації як особливої форми соціальної взаємодії представників різних культур / Т. В. Колбіна // Вісник

Харківської державної академії культури. – 2010. – Вип. 31. – С. 105–114. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/hak_2010_31_12.

Програма забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Дистанційний курс «Міжкультурна комунікація», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://www.puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>, http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahuvannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity.pdf

Оцінювання

Підсумкова оцінка завиччення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Назва модуля, теми	Вид навчальної роботи						Загальна кількість балів
	вдвідування завдань	захист виконаного домашнього завдання	обговорення матеріалу завдань	виконання навчальних завдань	виконання індивідуальних завдань та їх обговорення	лексико-граматичні завдання	
1. Міжкультурна комунікація як наука й навчальна дисципліна	1	2	2	2	2	1	10
2. Типи культур і міжкультурні стилі комунікації. Шляхи засвоєння іншої культури	1	2	2	2	2	1	10
3. Картини світу і концептосфера нації. Практичний аспект міжкультурної комунікації	1	2	2	2	2	1	10
4. Вербальна комунікація в процесі міжкультурної взаємодії	1	2	2	2	2	1	10
5. Сутність вербальної комунікації	1	2	2	2	2	1	10
6. Значення і смисл слова крізь призму міжкультурної комунікації.	1	2	2	2	2	1	10
1. Міжкультурні відмінності невербальних кодів комунікації	1	2	2	2	2	1	10
2. Міжкультурна взаємодія у процесі ділової комунікації	1	2	2	2	2	1	10
3. Міжкультурні конфлікти та шляхи їх подолання	1	2	2	2	2	1	10
4. Результати міжкультурної комунікації. Мови і культури світу в єдності відмінностей	1	2	2	2	2	1	10
Разом							100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно-достатньо
35-59	FX	Незадовільно-можливість повторного складання
0-34	F	Незадовільно-зобов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни